

Proces sestavování, schvalování a plnění státního rozpočtu

Státní rozpočet je jedním z nejdůležitějších finančněprávních institutů, se kterými se prakticky denně v určité podobě setkává každý občan. Výdaje ze státního rozpočtu zajišťují správu státu, fungování školství, jeho prostřednictvím jsou poskytovány důchody a dávky sociálního charakteru apod.. Na druhé straně každý občan v nějaké podobě do rozpočtu přispívá, zejména tím, že platí různé daně, poplatky či jiné platby. Okruh osob, které znají proces sestavování rozpočtu, ale zejména fungování poskytování prostředků ze státního rozpočtu a kontrolu těchto postupů, již tak široký není. Ani teoretických prací na toto téma není mnoho, a když se objeví, jsou spíše ekonomického charakteru. Z tohoto pohledu je nutno ocenit volbu tématu práce.

Diplomantka ve své práci nejprve vymezuje postavení státního rozpočtu jako článku celé soustavy veřejných rozpočtů a otevírá polemiku na tématem pojmu a funkci státního rozpočtu. Hned na str.1 uvádí, že se pokusila osvětlit pojem státního rozpočtu "z hledisek právních a finančních." Bylo by dobré vysvětlit při ústní obhajobě, co tím rozumí - zejména co to je hledisko finanční. V této obecné části věnovala diplomantka pozornost také vztahu pojmu rozpočtový výhled a státní rozpočet. Bylo by však na tomto místě rozebrat i otázku střednědobého výdajového rámce, o kterém se diplomantka prakticky vůbec nezmiňuje.

Historii rozpočtových vztahů na našem území se věnuje v druhé části práce.

Za těžiště práce se dá považovat další část, která popisuje rozpočtový proces a jeho jednotlivé fáze - od přípravy, přes přijetí, hospodaření s prostředky až ke kontrole a problematice porušení rozpočtové kázně. Tato část práce je ve velké míře popisem platné právní úpravy. Diplomantka nejde ve svých úvahách, které se objevují v práci ne příliš často, nad rámec toho, co je text zákona. I když je k rozebírané problematice omezený počet publikací, které se otázkám rozpočtového hospodaření věnují, bylo by přínosnější pro práci vyhledat a porovnat i další prameny (články, příspěvky ve sbornících), jiné publikace než jen ty, o které se diplomantka opírá.

Zajímavou částí je část čtvrtá, ve které se diplomantka pokusila o srovnání rozpočtového procesu v dalších zemích. Je škoda, že tato část je poměrně stručná - určitě by si tato problematika zasloužila podrobnější výklad a porovnání s právní úpravou českou.

Závěr práce tvoří shrnutí toho, co práce obsahuje a vyjádření názoru diplomantky na stávající právní úpravu a nastínění problémů, které by se dle jejího názoru měly řešit. Na tomto místě plně nesouhlasím s názorem diplomantky, že neexistuje dokument stanovující rámcově příjmy a výdaje na delší období, jak uvádí na str.91, protože i sama na jiném místě práce píše o střednědobém výhledu, který takovýmto rámcem v současné době již je.

Po formální stránce lze vytknout určité nesrovnalosti při číslování poznámek (číslo v textu, ale odkaz pod čarou není např. str.5, 8) či překlady, které by při pečlivější redakci bylo možné odstranit.

Celkově se dá konstatovat, že práce, i když popisnějšího typu, ještě odpovídá požadavkům kladeným na tento druh prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě, při které by diplomantka, kromě otázek obsažených v textu práce, měla odpovědět na následující otázky:

1. Rezervy, státní záruky a veřejná podpora - v čem jsou jejich rozdíly a jaký mají mezi sebou vztah?
2. Jakou roli v rozpočtovém procesu má a jakou roli by měla mít, dle názoru diplomantky, Státní pokladna?